

SAMFERDSELSNYTT

Fra samferdselsrådene ved EU-delegasjonen

Nr 9 | 2011

Brussel, 20. desember

HOVEDSAKER

- Dansk EU-formannskap vil prioritere bakkehåndteringsdirektivet innenfor "lufthavnpakken"
- Melding om passasjerrettigheter fokuserer på god og lik håndheving
- Jernbanepakke I klar for forhandlinger i 2. lesning
- Radio spektrum politikk programmet vedtatt i Telekområdet
- God framgang i arbeidet mot forordning om internasjonal gjesting (roaming)
- Mot enighet om nytt mandat for ENISA (European Network and Information Security Agency)
- Komisjonens vurdering av Leveringsplikt-direktivet lagt fram
- Europaparlamentet ønsker kraftigere tiltak i oppfølgingen av Hvitboken om EUs transportpolitikk

Foto: EC Audiovisual Services

EUROPAKOMMISJONEN (KOM)

Elektronisk kommunikasjon og Informasjonssamfunnet

Cyber forsvar

Med den stadig større rollen informasjonsteknologi spiler i vårt samfunn blir også cyber kriminalitet et stadig større problem. KOM regner med at cyber angrep koster europeiske foretak rundt 750 mrd. € årlig. Både MS og EU jobber med bedre forsvar mot cyber kriminalitet og med økt samarbeid på området.

I dag har bare 10 MS nasjonale strategier mot cyber kriminalitet. Frankrike satt i 2009 opp et nasjonalt organ for informasjonssikkerhet, ANSSI (l'Agence nationale de la sécurité des systèmes d'information) og la frem en nasjonal strategi for sikkerhet av informasjonssystemet i februar 2011. Etter de store angrep landet var utsett for har Estland kommet langt og satt opp et "Cyber Defence Centre" og en nasjonal "Cyber Defence League". Estlands forsvarsminister Mart Laar etterlyser felles EU-standarder for beskyttelse av Internettet.

KOM har satt opp "rapid reaction teams" og foreslått et "cyber crime centre" innen 2013. Ellers har EU-byrået ENISA jobbet med sikkerhetsspørsmål lenge. Mer informasjon finns på [ENISAs hjemmesider](#).

Open Data Strategy

KOM la 12. desember fram en melding om en åpen data strategi for å øke åpenhet av det offentlige og skape et marked for offentlig informasjon som KOM vurderer til mellom 30 og 40 mrd. € årlig. Strategien omfatter en modifisering av PSI-direktivet (Public Sector Information) om gjenbruk av offentlig sektor informasjon (Direktivet [2003/98/EC](#)) og andre lovforslag og praktiske tiltak som et europeisk åpent data portal som lanseres i 2012. Revisjonen av PSI-direktivet er ganske grunnleggende: nå skal alle offentlige dokumenter, inkludert fra museum, bibliotek og arkiv, som ikke er beskyttet av tredjeparts opphavsretter være tilgjengelig i maskinlesbar form til gjenbruk (også kommersiell), til selvkostprisen. Les mer [her](#) og [her](#).

Cloud computing

Kommissær Kroes har fått 10 råd og en del tiltak om cloud computing fra IKT-industrien. Bransjen etterlyser bl.a. en koherent juridisk ramme og rettssikkerhet. Kroes varsler et "europeisk cloud computing partnerskap" med konkrete tiltak innen rettssikkerhet og regler for datasikkerhet som er tilpasset cloud computing. Les innspillet fra IKT-bransjen [her](#). KOMs side om cloud computing er [her](#).

Manglende implementering av telekomreglene

KOM har 24. november sendt åpningsbrev til 16 MS som ikke full ut har implementert telekommunikasjonspakken (som hadde implementeringsfrist 25. mai). MS har to måneder på seg å etterkomme plikta si før KOM kan klage de inn for domstolen. KOMs pressemelding finner du [her](#).

Universal Service Direktivet holder mål

Det er KOMs vurdering at det ikke er behov for å endre grunnleggende prinsipp eller omfanget av EU-direktivet om universelle tjenester (USD). KOM mener i sin 3. evalueringsrapport at det ikke er påkrevd å inkludere mobile telekom-tjenester og bredbånd i USD. KOM ser heller ingen grunn å fastsette felles minimumshastigheter for bredbånd, men MS kan inkludere de i nasjonale universelle tjeneste forpliktelser (USO) hvis nødvendig. Samtidig har KOM identifisert flere område der MS trenger rettleiding i implementeringa av USD, f.eks. om hvordan de skal utvelge universal service provider og hvordan de skal regne ut nettokostnader for USO. Les mer [her](#).

Transport og mobilitet

Sikkerhetsskannere

KOM vedtok 14. november å føye til sikkerhetsskannere blant tillatte sikkerhetsprosedyrer på flyplasser. Skannerne vil redusere kontrolltid og kan oppdage både metalliske og andre farlige gjenstander. Forslaget harmoniserer samtidig grunnleggende regler for sikkerhetsskannere m.o.t. helse og personvern. MS trenger ikke bruke slike skannere, men gjør de det skal EU-reglene følges. Passasjerer kan be om manuelle undersøkingsmetoder og det er ikke tillatt å bruke røntgenskannere. Les pressemeldinga fra KOM [her](#) og en artikkel [her](#).

Utslipp fra transport

EUs miljøbyrå EEA presenterte årets TERM-rapport om utslipp fra transport for TRAN komiteen 10. november. Utslippene fra transportmidlene har gått ned det siste tiåret, men dette er blitt nullet ut ved at transportvolumet økt. Under komitémøtet varslet klimakommissær Hedegaard nye tiltak i 2012 for å redusere CO₂-utslipp fra transport; det gjelder bl.a. tiltak i maritim sektor hvis ikke IMO klarer å komme med et globalt forslag. Nye tiltak innen veitrafikk er også varslet for neste år og i 2013 kommer en ny strategi for lastebiler og busser. Transport er sektoren med største CO₂-utslipp, derav står veitransport for 70 %.

Samarbeid om elbiler

EU, USA og Japan har inngått en samarbeidsavtale som skal harmonisere krav til elbiler for å redusere kostnadene for industrien og forenkle administrative prosedyrer. Avtalen er del av World Forum for Harmonisation of Vehicle Regulations (Working Party 29 under United Nations Economic Commission for Europe (UNECE)). Avtalen oppretter to uformelle arbeidsgrupper om hhv. sikkerhets- og miljøaspekter ved elbiler. Begge grupper er åpne til alle 32 land som har skrevet under FN's Agreement on Global Technical Regulations Les mer [her](#).

Lavere støygrenser for kjøretøy

Støy fra vegtrafikk er en årsak til helseskader. Siden støynivået ikke har gått nok ned de siste årene foreslo KOM 9. desember strengere krav til personbiler, busser og lastebiler.

Støygrensene vil bli redusert i to etapper hver på 2dBa for personbiler, varebiler og busser. For lastebiler vil støygrensen bli redusert med 1dB(a) i første omgang og med 2dB(a) i andre etappe. De nye grensene i første etappe skal komme til anvendelse to år etter vedtak av de nye reglene i Rådet og EP, mens den andre etappen skal tre i kraft tre år deretter. De nye kravene vil redusere støynivået med ca. 25 %. Samtidig skal testmetodene bli mer realistiske. Les mer [her](#) og [her](#).

Implementering av Single European Sky (SES) alvorlig forsinket

Basert på Eurocontrol sin vurdering har KOM lagt frem en statusrapport om implementering av SES. De fleste MS får gult eller rødt lys fordi de står i fare for ikke å nå de fastsatte målsettingen. 2012 er kritisk bl.a. fordi de funksjonelle luftromsblokkene (FABene) skal være operasjonelle i slutten av året og fordi deployeringsfasen av SESAR da skal starte. De to punktene som bekymrer KOM mest er treg framdrift i etableringen av FABene (der bare SV/DK får grønt lys) og måloppnåelse for pris og punktlighet (der bare 5 MS får grønt lys). Flyselskapene støtter KOM sin vurdering om at SES må implementeres med høy prioritet. Det polske formannskapet organiserte 28. november en konferanse om implementering av SES sammen med KOM og EESC. Les mer på KOMs sider [her](#), [her](#) og [her](#).

Lufthavnpakke framlagt

KOM la den 1. desember fram sin "Lufthavnpakke" med forslag til modernisering og forsterkning av gjeldende regelverk for bakkehåndtering, slots og. Hensikten med pakken og de foreslåtte endringene er å øke kapasiteten ved europeiske lufthavner og dermed redusere forsinkelser, øke kvaliteten på ulike passasjerrettede tjenester, og bidra til en mer bærekraftig mobilitet. KOMs melding om EUs lufthavnpolitikk rammer inn to forslag til endringer i gjeldende regelverk for bakkehåndteringstjenester og for tildeling av tidsluker (slots), samt et forslag til forordning om støyrestriksjoner ved lufthavnene. Dokumentene i "pakken" er [her](#).

Blant de konkrete forslagene er:

- Minimumsantall av tjenestetilbydere i ulike bakketjenester økes fra to til tre
- Større muligheter for "self-handling" ved lufthavnene
- Styrking av ansattes rettigheter ved skifte av tilbydere (virksomhetsoverdragelse)
- Lufthavnene skal kunne stille kvalitetskrav til tjenesteytingen
- Innstramming av "grand father's rights" i tildelingen av slots
- Annenhåndsomsetning av slots gjennom auksjoner
- Kravet til utnyttelse av slots økes fra 80 % til 85 %
- Felles metodikk for fastsettelse av støyrestriksjoner
- KOM gis ansvar for faglig kvalitetssjekk støyrestriksjoner

På flere områder blir det en utfordring å finne balanserte løsninger, bl.a. mellom flyselskapenes behov for fleksibilitet på den ene siden og behovet for økt fornyelse/omsetting av slots til nye aktører på den annen. Enkelte forslag reiser subsidiaritetsspørsmål, bl.a. at KOM skal kunne gjøre faglige kvalitetssjekk av støyrestriksjoner. Det danske EU-formannskapet i første halvår 2012 vil særlig prioritere bakkehåndteringsdirektivet.

Les mer fra KOM [her](#) og [her](#), en artikkel om saken [her](#) og Kallas' tale [nedenfor](#).

Bedre vinterberedskap på flyplasser

Etter fjorårets snøkaos på flyplassene like før jul er lufthavnene nå langt bedre forberedt. Store og mindre lufthavner har økt personale, forsterket og utvidet brøyteutstyr, samt forbedret informasjonsopplegget på lufthavnene. . Kommissær Kallas er fornøyd med den forberedende innsatsen. Les hans uttalelse [her](#).

Melding om passasjerrettigheter – fokus på håndheving og felles praksis

KOM la den 19. desember fram en melding om med oversikt over passasjerrettigheter i alle trafikkslag. KOM konkluderer at likeartede prinsipper og rettigheter har blitt introdusert i alle trafikkslag, og at passasjerrettigheter vil være en integrert del av EUs transportpolitikk selv om betingelser og virkemidler vil kunne variere. Hovedutfordringen framover, i følge KOM, er å gjøre regelverket lettere forståelig og konsolidere gjennomføringen og håndhevingen, dvs at reglene er konsistente og at de anvendes på en effektiv måte på tvers av transportgrenene. KOM vil fortsatt anvende både regulatoriske og andre virkemidler for å styrke forbrukerbeskyttelsen. KOM vil bl.a. neste år – koordinert med den pågående revisjonen av "Pakkereisedirektivet" – vurdere justeringer av den gjeldende forordningen om flypassasjerers rettigheter. KOM har i den forbindelse lagt ut en nettbasert høring om gjeldende regelverk for flypassasjerers rettigheter (se [nedenfor](#)). Høringsfristen er satt til 11. mars. KOM legger stor vekt på erfaringsutveksling med nasjonale oppfølgingsmyndigheter, og mulighetene for å utvide passasjerrettighetene til land utenfor EU (EØS). Lenken til selve meldingen finnes [her](#).

Europakommisjonens arbeidsprogram 2012

16. november la KOM frem sitt arbeidsprogram for 2012 og presenterte det for Europaparlamentet. Innenfor Samferdselsområde varsler KOM bl.a. følgende initiativ:

Transport:

- Lovforslag om CO2 utslipp fra biler og små lastebiler
- Ny jernbanepakke for bl.a. tilgang til innenlands persontransport, fullt skille mellom infrastrukturforvalter og togoperatør, samt større rolle for EUs jernbanetilsyn ERA
- Strategi for alternativ brensel
- Forslag til revisjon av regelverket om flypassasjerers rettigheter

Telekommunikasjoner:

- Revisjon av retningslinjene for statsstøtte til bredbandsutbygging
- Lovforslag om felles europeisk eID, autentisering og signatur
- Forslag til felles forvaltning av spektrum
- EU-strategi for internetsikkerhet med eventuelle lovforslag)
- Tiltak for økt bekjempelse av Cybercrime
- Revisjon av EUs program for kritisk infrastruktur (EPCIP)

Arbeidsprogrammet finnes [her](#), meldingen fra KOM [her](#) og pressemeldingen [her](#). Se også KOMs rullerende [arbeidsprogram](#).

Forskningsprogram Horizon 2020

30. november la KOM frem forslag til EUs nye forsknings- og innovasjonsprogram "Horizon 2020". Programmet er etterfølger av både FP7 og CIP. Transport og IKT er blant satsingsområdene (hhv. kapittel 1 og 4 i [forordningen](#)).

Det gjelder bl.a. FoU for mer ressurseffektiv og miljøvennlig transport. Innen telekom og IKT er satsingsområdene bl.a. utvikling av neste generasjons datasystem, og framtidens internett (infrastruktur, teknologi, tjenester). Les mer [her](#).

FORMANNSKAPET – MINISTERRÅDET – MEDLEMSSTATENE (MS)

Enighet om revisjonen av Jernbanepakke I på Rådsmøtet

Transportministrene vedtok på møtet 12. desember sin innstilling til jernbanepakken (som er nesten lik "general approach" fra junimøtet). Forhandlingene med EP i 2.lesning kan dermed starte. Et av de største stridsspørsmålene er langsiktige avtaler med infrastrukturforvalter, der KOM har foreslått 5 år, EP ønsker 7 år mens MS vil unngå flerårige, bindende finansielle forpliktelser. Rådet kom også til enighet om deler av fartsskriver-direktivet. Les formannskapets utkast [her](#). Spørsmålet om sammenslåing av førerkort og sjåførkoret vil bli diskutert i samband med KOMs forslag til revidert førerkortdirektiv.

Diskusjonen av forslaget til nye TEN-T retningslinjer inntok en viktig plass i møtet. Generelt er det bred støtte til skillet mellom et omfattende nettverk og et kjernenettverk, men diskusjonen viste mange utestående spørsmål. Flere medlemsland med Storbritannia i spissen var bekymret for finansieringen, byråkratiet og for suvereniteten sin, spesielt når det gjelder transportkorridorene. Danmark, Sverige, Italia og Spania var derimot positive til korridorkonseptet fordi det vil styrke gjennomføringen av TEN-T. Det polske formannskapets statusrapport finnes [her](#). En rapport fra KOMs TEN-T konferanse 29.-30. november i Antwerpen finns [her](#).

Ellers informerte KOM bl.a. om European Aviation Safety Management System [EASA](#), [implementering av SES](#), status for tiltaksplanen for luftfraktsikkerhet og inkludering av fly i ETS. Det påtroppende danske formannskapet presenterte sine transportprioriteter.

Kommentert dagsorden med lenker til andre dokumenter finner du [her](#), en artikkel om TEN-T diskusjonen [her](#).

Radio spektrum programmet formelt vedtatt i Telekområdet

Agendaen for møtet i Telekom-ministerrådet 13.desember besto bl.a. av radiofrekvenspolitikk (RSPP), ENISAs mandat, internasjonal gjesting og Rådets konklusjoner om det åpne internett og nettnøytralitet..

RSPP ble vedtatt som forhandlet tidligere mellom KOM, Rådet og EP. Programmet er flerårig og dekker all frekvensbruk til sivile formål i EU. Det forplikter MS til å frigjøre 1200 MHz med spektrum til 2015 senest. Det legges vekt på at spektrumforvaltningen skal bli mer effektiv, investeringsmotiverende og skal gjøre EU ledende i verden på trådløs elektronisk kommunikasjon. KOM skal operere en oversikt over all spektrum bruk i EU for å sikre harmonisering og effektiv bruk av spektrum.

Rådet støtter i all hovedsak KOM sin innstilling om internasjonal gjesting, men legger vekt på at de strukturelle tiltak for å skape konkurranse må være enkle for forbrukerne; man vil overlate valg av teknisk løsning til KOM og BEREC.

Debatten som fulgte statusrapporten om ENISA var svært kort og dreide seg bare om mandatets lengde. Hellas forsikret at regjeringen ville bidra til å skape et effektivt ENISA og ville ha permanent tidsavgrenset mandat. Jeg tror at mandatlengden blir minst 14 år (to budsjettperioder).

Rådet støtter KOM i at prinsippene for nettnøytralitet må sikres ved at KOM og BEREC nøye følger utviklingen. Rådet ser altså ikke behov for spesifikk lovgiving nå. Samlet oppsummering fra møtet i TTE-Rådet (transport og telekom) finnes [her](#).

Overflyging av Sibir

Rådet vedtok 24. november den politiske overenskomsten med Russland for overflyging av Sibir, og KOM har formalisert dette i en brevveksling med den russiske regjeringen. EU-fly trenger dermed ikke lenger betale avgift til russiske flyselskap. Og avgifter til den russiske staten skal være kostnadsrelatert, transparent og ikke-diskriminerende. Avtalen gjelder senest fra 1. januar 2014 (for nye avtaler allerede fra 2012). For tida betaler europeiske flyselskaper ca. 350 millioner € per år for overflyging av Sibir. Avtalen er knyttet til Russlands WTO medlemskap som slutføres i desember hvis alt går etter planen. Les pressemelding fra KOM [her](#) og en artikkel om saka [her](#).

Samferdselsministeren møtte det påtroppende danske EU-formannskapet

Fullføring av omarbeidingen av Jernbanepakke I, god framdrift i behandlingen av forslaget til TEN-T retningslinjer, og enighet om hovedtrekkene i revisjon av bakkehåndteringsdirektivet blir hovedsakene under det danske EU-formannskapet i første halvår 2012. Dette kom fram da samferdselsminister Magnhild Meltveit Kleppa møtte sin danske kollega Henrik Dam Kristensen i København 8. desember. Utenom de formelle kanalene, vil danskene også ta opp mulighetene for anvendelse av modulvogntog i internasjonale trafikk. Fra norsk side redegjorde statsråden bl.a. for status i det nordisk-baltiske luftromssamarbeidet.

Uformell nordisk-baltisk arbeidsmiddag med fokus på TEN-T

Med Danmark som vertskap ble sakene på agendaen for Transportrådsmøtet gjennomgått av de nordiske og baltiske transportministrene under en arbeidsmiddag i Brussel 11. desember. Gjennomgangen viste bl.a. bred enighet om behov for utbygging av infrastrukturen for et velfungerende indre marked, men det kom også fram ulike synspunkter på deler av KOMs forslag til nye TEN-T retningslinjer; det gjaldt bl.a. finansieringsordninger og standardkrav.

EUROPAPARLAMENTET (EP)

EP vedtok innstillingen om Jernbanepakke I

På sitt plenums møte i Strasbourg 14.-17. november diskuterte og vedtok EP Jernbanepakke I i 1. lesing med 526 for 80 mot mens 36 MEPs avstod fra å stemme. EP etterlyser i tråd med KOMs arbeidsprogram et forslag for full skille (unbundling) mellom nettoperatør og tjeneste og for liberalisering av innenlands persontransport i 2012. Rådet skal vedta sin posisjon tidlig i 2012. Deretter har EP 4 måneder tid til 2. lesing.

I sin tale før avstemmingen (se [nedfor](#)) sa Kommissær Kallas at Jernbanepakke I er en forutsetning for den nye jernbanepakken som er varslet for 2012 og som skal "revitalisere prosessen" med forslag om bl.a. åpning av innenlands passasjertransport for konkurranse, videre "unbundling" mellom togoperatør og infrastrukturforvalter, samt revisjon av reglene for standarder og sertifisering av rullende materiale. Mens KOM støtter de fleste endringer Parlamentet vedtok, advarte Kallas eksplisitt mot noen få som "ikke var akseptable" for KOM. Mens jernbanesektorens organisasjon CER var positiv til vedtaket, var fagforbundet ETF som hadde gjennomført streiker og aksjoner i forkant av avstemmingen skuffet, fordi de mener at jernbanepakken vil føre til høyere kostnader, "fragmentering og disintegrasjon av sektoren". Spesielt er ETF mot KOMs planer om videre liberalisering. Derimot er fagforbundet glad for at EP gikk imot forslaget om minimumstjeneste ved streik. Les mer [her](#). EP-teksten finnes [her](#).

Resolusjon om Hvitboka vedtatt i EP

TRAN-komiteens innstilling om KOMs Hvitbok om EUs transportpolitikk med vegkart mot 2050 ble vedtatt med overveldende flertall under Europaparlamentets plenumsamling i Strasbourg 15. desember. Teksten finnes [her](#).

EP slutter seg til Kommissjonens ønsker om å fjerne gjenværende barrierer og grenser i det indre transportmarkedet slik at man får fullført etableringen av et felles transportområde for gods og personer som er konkurransedyktig, samvirkende på tvers av transportgrenene og ressurseffektivt.

Selv om komiteen slutter seg til de langsiktige visjonene om 60 prosents reduksjon av CO₂-utslippene fra transport innen 2050, kritiserer resolusjonen Kommissjonen for ikke å være konkret nok i sine ambisjoner for de første ti årene. EP mener det er behov for å sette klare mål og tidsfrister for å sikre at fremgang i medlemslandene kontinuerlig måles.

EP ber Kommissjonen legge fram lovforslag og andre tiltak med sikte på å nå følgende kutt i 2020 i forhold til 1990:

- Vegtransport 20 % mindre CO₂-utslipp
- Sjøtransport 30 % reduksjon i CO₂- og andre forurensende utslipp
- Luftfart 30 % mindre CO₂-utslipp
- Jernbanen 20 % reduksjon i støy og energibruk

Resolusjonen ber om at Europakommisjonen innen 2014 legger fram et lovforslag som sikrer at kostnader knyttet til forurensning, støy og kødannelse i alle trafikkslag blir reflektert i prisene som transportbrukerne må betale. EP mener også at medlemsstatene skal benytte inntektene fra miljøprisingen til å finansiere mer bærekraftig transport. Men øremerking av inntektene ble avvist av Rådet under vedtakelsen av det reviderte eurovignettdirektivet tidligere i år.

I resolusjonen bes det videre om at Kommissjonen foretar en grundig analyse av sosiale forhold og arbeidsvilkårene i alle trafikkslag. Særlig fokus bes lagt på forholdene i vegtransportsektoren. Forholdene i denne sektoren vil vise om det er fornuftig ytterligere å åpne markedet, det vil si oppheve nåværende cabotagerestriksjoner.

Les mer [her](#) og [her](#).

Høring om digital fartskriver i TRANS førjulsmøte

På sitt siste møte før jul (19. og 20. desember) arrangerte transportkomiteen en minihøring om KOMs forslag til endringer i regelverket for digital fartsskriver. Programmet finnes [her](#).

Komiteen diskuterte ellers bl.a. utkast til komitérapport om praktisering av flypassasjerers rettigheter (utkastet finnes [her](#)), statsstøtte for havner, finansiering av transportinfrastruktur med den europeiske investeringsbanken EIBs sjef Maybach, og TEN-T forslaget med transportkommisær Kallas. Dagsorden finns [her](#).

EP ber KOM sikre åpen internett og nettnøytralitet

I en resolusjon oppfordrer EPs plenum KOM å gjøre mer for å sikre at internettet er åpen og nøytral. Les mer [her](#).

Radiospektrum politikk programmet vedtatt i komité

På sitt komitémøte 10. november har ITRE enstemmig vedtatt kompromisset mellom Rådet og Parlamentet frå 28. oktober om radiospektrum politikk, RSPP. Dermed blir bl.a. 800 MHz band frigjort for telekommunikasjonstjenester fra januar 2013. Neste steg er formelt vedtak i Rådet (forventet i desember) og EP plenum (forventet i februar 2012). Dokumenta og saksgangen finns [her](#).

ITRE diskuterte roaming og KOMs arbeidsprogram

Kommisær Kroes presenterte KOMs arbeidsprogram 2012 for ITRE komiteen i november. Hun la vekt på at forordninga om internasjonal gjesting (roaming) må vedtas før den gamle går ut i juni 2012. Andre viktige tiltak innen telekommunikasjon er et initiativ for internettsikkerhet, tryggere internett for unge og styrking av ENISA. KOM planlegger lovforslag om eID og eSignatur.

I sin første diskusjon var ITRE-komiteen positiv til KOMs forslag til ny forordning for internasjonal gjesting. For første gang foreslår KOM strukturelle tiltak og ikke bare pristak: Fra 2014 har kundene muligheten å velge roamingtjeneste fra en annen operatør. Videre skal tilgangen for alternative operatører uten eget nett til engrosmarkedet bli enklere gjennom regulerte priser. Mens ITRE støttet ideen var en redd for at denne ordningen bare gagnar de større foretaka. KOM foreslår pristak på engros til 2022 og på detalj til 2016. MEPene mente at forskjellene mellom engros og detaljpris fremdeles er for stor og at sistnevnte burde fått lavere pristak. Mens KOM foreslår "dual IMSI" modellen, er mobiloperatørene for "single IMSI" for både innenlands tjenester og gjesting, fordi det er billigere og krever kun ett SIM kort. BEREC vil lage de tekniske retningslinjene. Det synes som om løsningen med det enklere single IMSI vinner fram i EUs institusjoner. Les mer i ITREs nyhetsbrev [her](#).

På siste møte før jul, 20. desember, stod roaming igjen på dagsorden: komiteen hadde en minihøring om emnet og diskuterte utkast til rapporten.

TRAN-studie: Kostnader for bærekraftig mobilitet

Transportkomiteen i EP (TRAN) har fått utarbeidet en rapport "Economic aspects of sustainable mobility" som analyserer 10 omfattende tiltak for bærekraftig transport. Blant tiltakene er utslippstak på CO₂, internalisering av eksterne kostnader, karbonnøytral brensel, lyntognett, og optimalisering av logistikk. De tre mest formålstjenlige tiltak er i følge rapporten: CO₂-verdier for kjøretøy, internalisering av eksterne kostnader og karbonnøytrale drivstoffer (d.v.s. elbiler og biodrivstoff for fly). Disse tre tiltak vil samlet skape synergi og bidra til innovasjon. Konklusjonen er at i all hovedsak vil langsiktig nytte av tiltakene være større enn mulige kortsiktige tap. Les mer [her](#).

ANDRE AKTØRER

Statistikk: tilgang og bruk av internett i europeiske foretak og husholdninger

OECDs nye tall om internett viser at antall fastlinjeabonnement har avtatt, mens flere abonnerer trådløs. Norge er på 5. plass over fleste bredbåndsabonnement etter Korea, Sverige, Japan og Finland. Les mer [her](#).

Nye tall fra Eurostat for 2011 viser at 95 % av bedrifter i EU, Norge og Kroatia har tilgang til internett (i Norge: 97 %). 87 % av dem (både i gjennomsnitt og i Norge) har fast bredband, mens 47 % (i Norge 53 %) har mobilt bredband. Rapporten fokuserer ellers på interaksjonen av foretakene med myndighetene og viser at Norge som vanlig ligger godt over gjennomsnittet når det gjelder å hente informasjon fra det offentlige og å levere inn elektroniske skjema. Les mer [her](#).

Eurostat har også oppdaterte tall om husholdningers tilgang til og bruk av Internett: I 2011 hadde nesten 75 % av husholdningene i EU, med ytterpunktene Nederland med 94 % og Bulgaria med 45 % tilgang til Internett (Norge 92 %). 68 % hadde bredband, med ytterpunktene Sverige 86 % og Romania 31 % (Norge 80 %). 24 % av innbyggerne mellom 16-74 år har aldri brukt Internett (5 % i Sverige og Norge, 54 % i Romania). 58 % av de som bruker Internett (78 % i Norge) har handlet over nettet, 48 % har søkt info på hjemmesider til det offentlige (76 % i Norge), 28 % har levert inn e-skjema (i Norge 56 %). Undersøkingen omfatter EU, Norge, Island, Kroatia, Makedonia (FYROM) og Tyrkia. Les mer [her](#)

IKT-sikkerhet

ENISA har lansert videoer i alle EU-språk for å øke bevisstheten om sikkerhetsrisiko innen IKT og en rapport om cyber trusler. Rapporten inneholder 35 råd til CERTs for å oppdage cyber trusler og identifiserer 13 tekniske og tre juridiske hindrer. Les mer [her](#) og [her](#).

Elbiler

Eurelectric har publisert et interaktivt kart over elbil prosjekt i Europa. Kartet finner du [her](#).

Praktisering av flypassasjerers rettigheter under askekrisen

En rapport fra European Consumer Centre's Network ECC fra oktober undersøker flypassasjerretter med spesiell fokus på vulkanaskekrise i fjor. Passasjerer klager bl.a. om manglende informasjon angående sine rettigheter, mangel på bistand og at de ikke fikk erstatning for alternativ transport. Rapporten undersøkte EU-landa, Island, Norge og Sveits. Les mer på KOM sine sider [her](#) og på EU-delegasjonen sine sider [her](#).

Veisikkerhet

European Transport Safety Council (ETSC) sin siste utgave av veisikkerhetsindeksen PIN viser at risikoen for å dø i trafikken er høyest for folk mellom 15-30 år, og særlig for unge menn. Færrest ungdom dør i trafikk i Sverige, Nederland og Sveits. En viktig grunn, ved siden av generell satsing på veisikkerhet og infrastruktur er at disse landene har spesielle tiltak rettet mot unge mennesker. Portugal, Litauen og Spania er de tre land som har redusert tallet på unge dødsofre mest, mens Romania er det eneste land der tallet på unge dødsofre økte. ETSC gjennomfører PIN som omfatter EU-27, Norge, Sveits og Israel siden 2006.

Ellers utlyser ETSC for 3. gang konkurranse om prisen for veisikkerhet for arbeidsgivere. Dette er en del av PRAISE (Work related road safety-) prosjektet. Pressemeldingene fra ETSC finns [her](#) og [her](#).

Meninger om TEN-T

CEEP (European Center of Employers and Enterprises providing Public services) støtter i et posisjonspapir KOMs forslag om to nivåer i TEN-T, men etterlyser mer presisjon i hvordan kjernenettverket utvelges. Viktige kriterier i så måte burde i følge CEEP være utjevning mellom øst og vest, tilkøpling av avsidesliggende strøk og bærekraft. Miljøvennlige transportformer som jernbane og sjøtransport må få spesiell oppmerksomhet, etter CEEPs mening Norsk medlem i CEEP er KS bedrift.

CEEPs posisjonspapir ligger [her](#).

De perifere regioners organisasjon CPMR skrev 15. november i brev til transportkommissær Kallas at i de 10 prioriterte korridorene mangler det viktige koplinger for å garantere god tilgjengelighet for perifere regioner. Organisasjonen liker dårlig at Motorways of the Seas er tonet ned, ikke minst hvis det skulle vise seg at Marco Polo ikke videreføres. CPMR er også bekymret for finansieringa av transportinfrastrukturen.

Jernbanesikkerhet

EUs jernbanebyrå ERA har lagd fram "EU railway safety data 2010". Rapporten viser en nedgang i ulykker i jernbanetransport: Med 1.256 dødsfall var det 10 % færre enn i 2009. Tallet på alvorlig sårete personer var 1.236. MS meldte 2.401 alvorlige jernbaneulykker i 2010. Et vedvarende problem er ulykker ved jernbaneoverganger. Les mer [her](#).

EESC rapport om nettnøytralitet

EESC (European Economic and Social Committee) som et rådgivende EU-organ som representerer arbeidstakere, arbeidsgivere og det sivile samfunnet, har vedtatt sin holdning til nettnøytralitet og åpent internett. Les mer [her](#).

Sivilsamfunnet diskuterte Hvitboka

5. desember 2011 organiserte KOM og EESC (European Economic and Social Committee) en konferanse om Transporthvitboka ("The Viewpoint of the European Civil Society") i Brussel. I [talen](#) sin understreket kommissær Kallas bl.a. hvor avgjørende transport er for økonomi, markedsåpning og handel, og gjentok sitt motto "curbing mobility is not an option". Representanten fra det polske formannskapet var tydelig på at miljøhensyn (spesielt målet om 60 % reduksjon av CO2-utslepp) ikke skulle hindre andre mål med transportpolitikken.

For Polen er nedbygging av forskjeller mellom regioner og fjerning av flaskehalser , viktig. Rapportøren for Hvitboka i EESC la vekt på samspillet mellom de tre dimensjonene miljø, sosial bærekraft og økonomi, og var bekymret for finansieringen. Denne bekymringa delte han med rapportøren fra Regionkomiteen som ellers la stor vekt på tilgjengelighet ("accessibility"), trafiksikkerhet, maritim "Blue Belt" og bytransport.

I paneldebattene og diskusjonen med deltakerne ble det understreket at forutsetningene for bærekraftig transport må komme på plass: Hvis offentlige transporttjenester av høy kvalitet er tilgjengelig vil folk flest velge offentlig transport, hvis det finns sykkelstier og trygge sykkelparkeringsplasser velger de sykkelen. De fleste var enige i at visjonene i Hvitboka var bra, men mange etterlyste mer konkrete tiltak, og kritiserte at Hvitboka involverte "den vanlige borgeren" i for liten grad. Handicapforbundet EDF etterlyste større fokus på tilgjengelighet for også folk med nedsatt funksjonsevne. Et viktig debattpunkt var balansen mellom bærekraft og mobilitet: Mens noen sa det var en konflikt mellom disse to prinsippene mente andre at løsningen var et transportsystem som ikke lenger har eksterne kostnader. EESC sin rapport finner du [her](#) og Regionkomiteens [her](#).

Høringer

Passasjerrettigheter

KOM har lansert en offentlig høring om erfaringer med "EU Regulation 261/2004 on Air passenger rights". Høringsfrist 11.mars 2012. Les mer [her](#).

European Accessibility Act

Innen 29. februar 2012 tar KOM imot innspill til sin forberedelse av en "European Accessibility Act" som er planlagt lagt fram høsten 2012. Målet er å sikre handikappede og folk med begrenset mobilitet lik tilgang til det fysiske miljøet, transport, og informasjons- og kommunikasjonstjenester. Les mer [her](#).

BEREC Broadband Promotion Report

EUs organ for telekomregulatorer BEREC har lagt sin "Broadband Promotion Report" ut på offentlig høring. Høringsfrist er 18. januar 2012. Samtidig har BEREC en offentlig konsultasjon om sitt utkast til Medium Term Strategy Outlook med frist 16. januar. Les mer på [BERECs](#) sider.

Konferanser

2nd IRU/EU Road Transport Conference. 29. Februar i Brussel. Mer informasjon [her](#).

2012 European Railway Award and Annual Reception. 8. februar 2012 kl. 18 i Brussel. Mer informasjon [her](#).

Planlagte konferanser i København under det danske formannskapet i første halvår 2012:

- ERTMS, 17.april
- Finansiering av større infrastrukturprosjekter, 24.mai
- Trafiksikkerhet, 27.juni

Taler

Kommissær for Digital Agenda Neelie Kroes: [Supporting innovation and investment in ICT](#)

Kommissæren for Justis, Viviane REDING: [Privacy in the Cloud: Data Protection and Security in Cloud Computing](#)

Kommissær for Transport, Siim Kallas: [Towards a Single European Transport Area](#)

Kommissær for Transport, Siim Kallas: [Speech to the European Parliament prior to 1st reading vote on the railway recast](#)

Kommissær for Transport, Siim Kallas: ["Better Airports" Package – boosting capacity, promoting quality Speaking points on launch of "Better Airports" Package](#)

Kommissær for Transport, Siim Kallas: ["TEN-T Days" conference on the trans-European transport network: opening remarks](#)

Kommissær for Transport, Siim Kallas: [A European vision for passengers: protecting EU passengers' rights in tomorrow's transport](#)

Kommissær for Klima, Connie Hedegaard: [Transport emissions and infrastructure](#)

Samferdselsrådenes informasjonsvirksomhet

I annet halvår har samferdselsrådene holdt følgende foredrag:

- Digitale Agendaer i Europa og Norge; Stortingets EFTA parlamentarikere, Brussel
- Digitale Agendaer. Regulatoriske prioriteringer; Digitalforum, Oslo
- Jernbanens plass i europeisk transportpolitikk, Jernbaneverket, Brussel
- EUs transportpolitiske agenda, Vestland fylkene, Brussel
- EUs transportpolitikk 2050 – hva kan næringslivet forvente seg, Spekter, Oslo
- EUs transportpolitiske prosesser – erfaringer fra utsiden, Vegdirektoratet, Brussel
- Hvitboken – hva kan næringslivet forvente seg, Transport og logistikk, Gardermoen
- "Infrastrukturpakken" (sammen med energiråden og IKT-råden) EUDEL, Brussel
- Europeisk infrastrukturpolitikk - nye TEN-T retningslinjer, Styringsgruppa NTP, Oslo

**Vi ønsker dere
en riktig god jul
og et godt nytt år 2012!**

Olav Grimsbo
Transportråd
olgr@mfa.no
+32 (0) 2 238 74 44

Willy Jensen
Post- og teleråd
wije@mfa.no
+32 (0) 2 238 74 63

SamferdselsNytt utarbeides i samarbeid med rådgiver [Marit Schweiker](#).